

คำนำ

แรงบันดาลใจ ที่ก่อให้เกิดหนังสือเล่มนี้ เนื่องจากผู้เขียนได้มีโอกาสเดินทางไปสักการบูชาสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ณ ประเทศอินเดีย รวมทั้งได้เห็นการเดินทางของหลวงตาม้าไปยังที่ต่าง ๆ เพื่อสอนญาติธรรมทั้งหลายทำให้รู้สึกว่าการที่จะทำให้คนมาสนใจสวดมนต์ภาวนา ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ชาวพุทธส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเลยว่า พระพุทธเจ้าสอนอะไร พระองค์ได้ตรัสรู้ธรรมที่ยิ่งใหญ่ แต่ชาวพุทธยังไม่เข้าใจในธรรมที่พระองค์ได้ตรัสรู้ สถานที่สำคัญในศาสนาพุทธมีอะไรบ้าง สำคัญอย่างไร

หนังสือเล่มนี้จึงบังเกิด แม้ว่าจะให้ความรู้ไม่ได้ทั้งหมด แต่ก็เพียงพอที่จะแนะนำบางสิ่งให้แก่ผู้ที่ได้อ่านได้ไม่มากนักน้อย ไม่ว่าคุณ จะปรารถนาโพธิญาณหรือการหลุดพ้นจากวิภวสังสาร หนังสือเล่มนี้ จึงเป็นพื้นฐานให้ผู้อ่านเข้าใจได้ไม่มากนักน้อย...

นรสิงห์

สารบัญ

มรดกธรรม

ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

สังเขยนียสถาน ๔ คำบาล	๔
สถานที่ประสูติ	๔
สถานที่ตรัสรู้	๑๑
สถานที่แสดงธรรม	๑๖
สถานที่ปรินิพพาน	๒๑
หลักการภavanaเบื้องต้น	๒๗
การสวดคาถาพระมหาจักรพรรดิ	๓๐
วิธีการถวายบุญต่างๆ	๕๒
บรรณานุกรม	๖๒

พระพุทธเจ้า เคยตอบคำถามของพระอานนท์ ที่ได้ถามพระองค์ ว่าหลังจากพระพุทธองค์ได้เสด็จดับขันธปรินิพพาน เหล่าบรรดาพุทธบริษัทอาจเกิดความสั่นคลอนในศรัทธา ตั้งข้อสงสัยในสิ่งที่ไม่ควรสงสัย ดังนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสว่า "อานนท์ สังเขยนียสถาน ๔ คำบาลนี้ คือ สถานที่ที่เรา ตถาคตบังเกิดแล้ว คือที่ประสูติจากพระครรภ์ ๑ สถานที่เราตถาคตตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ๑ สถานที่เราตถาคตแสดงธรรมจักร ๑ สถานที่เราตถาคตปรินิพพาน ๑ สถานที่ทั้ง ๔ คำบาลนี้แล ควรที่พุทธบริษัท คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ผู้มีความเชื่อ ความเลื่อมใสในพระตถาคต เจ้าจะดู จะเห็น และควรจะทำให้เกิดธรรมสังเวชทั่วกัน อานนท์... ชนทั้งหลายเหล่าใดเหล่าหนึ่งได้เที่ยวไปยังเจดีย์สังเขยนียสถาน เหล่านี้ด้วยความเลื่อมใสชนเหล่านั้น ครั้นทำกาละกิริยา ลง จักเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์"

(ที.มหา. ๑๓๑/๑๐)

สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล

สถานที่ประสูติ : ลุมพินีวัน

ในกาลก่อน พราหมณ์ นามว่า สุเมธ ได้ทำถนอมเพื่อให้พระพุทธรูปเจ้า นามว่า ทีปังกร และพระสาวกได้เดินข้าม แต่ทำถนอมไม่สำเร็จ จึงได้นอนราบกับพื้นเพื่อให้พระพุทธรูปเจ้าทีปังกรได้เดินข้าม พระองค์ได้พยากรณ์ว่า พราหมณ์คนนี้จะไปจะได้เป็นพระพุทธรูปเจ้า นามว่า "พระโคตม"

พราหมณ์สุเมธได้ตั้งใจสร้างบารมีมาตลอดเป็นเวลา ๔ อสงไขยแสนมหากัป จนชาติสุดท้ายได้สร้างบารมีเป็นพระเวทสันดร หลังสิ้นอายุขัยจึงได้ไปเกิดเป็นเทพบุตรบนสวรรค์ชั้นดุสิต เมื่อกาลเวลาสมควรเหล่าเทพเทวดาจึงได้มาอาราธนาให้ลงมาจุติในโลกมนุษย์ โดยพระองค์ได้พิจารณาปัญจะวิโลกนะ คือ กาล ทวีป ประเทศ ตระกูล มารดา เมื่อพิจารณาสมควรแล้ว จึงได้ลงมาจุติปฏิสนธิในพระครรภ์ของพระนางสิริมหามหาเทวี เมื่อพระครรภ์ครบสิ้นเดือน พระนางจึงขออนุญาตพระเจ้าสุทโธทนะ พระสวามี เดินทางมายังกรุงเทวะทหะ เพื่อจะมากลอดบุตร ครั้นมาถึงสวนลุมพินี พระนางพร้อมบริวารจึงเข้ามาพักผ่อนในสวนลุมพินี และได้มีอาการเจ็บพระครรภ์ เหล่าบริวารทั้งหลายจึงได้จัดเตรียมสถานที่ประสูติที่คั่นสาละ พระนางได้จับกิ่งคั่นสาละแล้วคลอดพระกุมาร ในวันเพ็ญเดือน ๖ ปีกจ ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี ณ สวนลุมพินี โดยพระกุมารได้เดิน ๗ ก้าวมีดอกบัวรองรับ

ครั้นพระนางสิริมหามหาเทวีพร้อมพระกุมารและเหล่าบริวารกลับมายังกรุงกบิลพัสดุ์ พระเจ้าสุทโธทนะพร้อมพระญาติกำลังยินดีในพระกุมาร กบิลคาบสได้เข้ามาแสดงความยินดี แลเมื่อเห็นพระกุมาร กบิลคาบสจึงก้มกราบพระกุมารและร้องไห้ออกมา ทำให้พระเจ้าสุทโธทนะสงสัย จึงได้ถามท่านกบิลคาบสว่า เหตุใดท่านจึงก้มกราบพระกุมาร เหตุใดจึงร้องไห้ กบิลคาบส จึงทูลว่า พระกุมารเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยพุทธลักษณะของพระพุทธรูปเจ้า ส่วนที่ข้าพเจ้าร้องไห้เพราะเสียกายตัวเองแก่แล้วไม่มีวาสนาที่จะได้ฟังธรรม หลังจากนั้น ๕ วันต่อมา พระเจ้าสุทโธทนะได้เชิญพราหมณ์ทั้งหมด ๑๐๘ คน โดยให้พราหมณ์เหล่านั้นได้คัดเลือกพราหมณ์ ๘ คนมา ทำนายลักษณะของพระกุมาร ดังนี้

- รามพราหมณ์
- ลักษณะพราหมณ์
- ยัญญะพราหมณ์
- อูชพราหมณ์
- โภชพราหมณ์
- สุตตคพราหมณ์
- สุยาพราหมณ์
- โกณฑัญญพราหมณ์

โดยพราหมณ์ ๑-๗ นั้นได้ทายลักษณะมหาบุรุษพระกุมารเป็น ๒
ทาง

- ถ้าพระกุมารครองเรือน จะได้เป็น พระเจ้าจักรพรรดิ
- ถ้าพระกุมารออกบวช จะได้ศรีสร้อยเป็น พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เป็นพระศาสดาเอก

ส่วน โทณทัณฺฑพราหมณ์ ได้ทำนายไว้เพียงประการเดียวคือ
พระกุมารจะเสด็จออกบวชและศรีสร้อยเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เมื่อประสูติพระกุมารได้ ๗ วัน พระนางมหามายาได้สิ้นพระชนม์
(เพราะว่าพระนางได้คลอดมหาบุรุษพระกุมารผู้ซึ่งจะเป็นพระพุทธเจ้า
ในกาลข้างหน้า จึงไม่สามารถให้กำเนิดพระกุมารองค์อื่นได้อีก) พระ
เจ้าสุทโธทนะ ทรงมอบพระกุมารให้พระนางปชาบดีโคตมี เป็นผู้ดูแล
เจ้าชายสิทธัตถะ พระเจ้าสุทโธทนะมีพระประสงค์ให้เจ้าชายสิทธัตถะ
อยู่ครองเรือน จึงได้สร้างปราสาทสามฤดูให้และเมื่อเจ้าชายสิทธัตถะ
อายุครบ ๑๖ ปี พระเจ้าสุทโธทนะได้จัดงานอภิเษกสมรสเจ้าชาย
สิทธัตถะกับพระนางพิมพา ซึ่งเป็นพระราชธิดาของพระเจ้าสุปปพุทธะ
และพระนางอมิตา แห่งเทวทहनคร ต่อมา พระนางพิมพาทรงตั้ง
ครรภ์ เมื่อใกล้คลอด เจ้าชายสิทธัตถะได้เสด็จประพาสอุทยาน ได้ทอด
พระเนตรเห็น เทวทูตทั้ง ๔ คือ คนแก่ คนเจ็บ คนตายและสมณะ เมื่อ
พระองค์เห็นเช่นนั้นแล้ว จึงเกิดความสลดสังเวชและทรงไตร่ตรองหาวิธี
ที่จะพ้นจากทุกข์ พอกลับมาถึงพระราชวัง พระนางพิมพาได้คลอดพระ

โอรส แล้วเจ้าชายสิทธัตถะ จึงได้อุทานมาว่า "ราหุล" ซึ่งมีความหมาย
ว่า บ่วง พระโอรสของพระองค์จึงได้พระนามว่า ราหุล

เจ้าชายสิทธัตถะ ได้ปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะแสวงหาโมก
ธรรม จึงเสด็จหนีออกจากพระราชวัง โดยมี นายฉันทะและม้ากัณฐกะ
ตามเสด็จ เมื่อมาถึงแม่น้ำอนา ทรงแปลี้งเครื่องประดับและใช้พระ
ขรรค์ตัดพระเมาลี โดยเทวดาได้นำพานทองมารองรับพระเมาลี แล้ว
นำไปเก็บไว้ที่จุฬามณีเจดีย์บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เมื่อพระองค์ออกบวช
เพื่อแสวงหาโมกธรรม โดยสละทุกอย่างและได้เดินทางมาจนถึง แคว้น
มคธ โดยมี พระเจ้าพิมพิสาร ผู้ครองนคร ราชคฤห์ปกครองอยู่ ซึ่งพระ
เจ้าพิมพิสารได้ขอให้พระองค์ประทับอยู่ประจำ แต่พระองค์ทรงปฏิเสธ
เพราะต้องการแสวงหาความรู้เพื่อการหลุดพ้น พระเจ้าพิมพิสาร จึงทูล
ขอไว้ว่า หากพระองค์พบโมกธรรมแล้วขอให้เสด็จมาเพื่อโปรดพระองค์
และประชาชน

เมื่อเสด็จออกจากเมืองราชคฤห์ พระองค์ได้ทรงเสด็จไปยังสำนัก
ของท่านอาฬารดาบส กาลามโคตร และอุททกดาบสรามบุตร พระองค์
ได้ทรงศึกษากับท่านทั้งสอง จนได้ฌานสมาบัติ ๘ คือ รูปฌาน ๔ และ
อรุฌาน ๔

รูปฌาน ๔ คือ ฌานมีรูปธรรมเป็นอารมณ์

อรุฌาน ๔ คือ ฌานมีรูปธรรมเป็นอารมณ์

ฉาน หมายถึง การเพ่งอารมณ์ ตามกฎแห่งการเจริญกรรมฐาน จดจ่ออยู่กับสิ่งหนึ่งสิ่งใด

องค์ประกอบของฉาน ได้แก่

วิตก คือ จดจ่ออยู่กับคำภวานาอยู่ ยังภวานาบทบปริกรรมอยู่

วิจาร์ คือ การคิดถึงบทปริกรรมและรู้ลมหายใจเข้าออกอยู่

ปีติ คือ อารมณ์ของจิต ร่างกาย เช่น ขนลุก น้ำตาไหล ศิวโยก ศิวลอย ศิวหมุน ร่างกายรู้สึกขยายเล็ก ใหญ่

สุข คือ จิตที่มีความอิ่มเอมในอารมณ์

เอกัคคตารมณ์ คือ จิตที่มีอารมณ์เป็นหนึ่ง ไม่ฟุ้งซ่าน

อุเบกขา คือ อารมณ์วางเฉย

อุปสรรคขวางกั้นของฉาน คือ นีวรณ ๕

นีวรณ ๕ คือ กิเลสที่เกิดขึ้นกับจิตใจ หรือร่างกายทั้งตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ อันได้แก่

- หมกมุ่นในกาม ของสวยงาม
- โกรธเกลียด อาฆาต พยาบาท
- ง่วงนอน เหนงหงอย ซึมเศร้า
- ความคิดฟุ้งซ่าน และความรำคาญหงุดหงิด
- ลังเล สงสัย เชื่อไม่เชื่อ ไม่มั่นคง

ฉานหนึ่ง หรือ**ปฐมฉาน** มีองค์ประกอบ ๕ คือ วิตก วิจาร์ ปีติ สุข เอกัคคตารมณ์

ฉานสอง หรือ**ทุติยฉาน** มีองค์ประกอบ ๗ คือ ปีติ สุข และ เอกัคคตารมณ์ ส่วนวิตก วิจาร์จะหมดไป

ฉานสาม หรือ**ตติยฉาน** จะเหลือแต่สุขกับเอกัคคตารมณ์

ฉานสี่ หรือ**จตุตถฉาน** จะเหลือแต่อุเบกขาและเอกัคคตารมณ์

ฉานห้า หรือ**อรุณฉานหนึ่ง** เรียกว่า **อากาสนัญญาตนะ** เป็นฉานที่ไม่มีรูป ไม่มีสังขาร พิจารณาร่างกายให้เห็นเป็นอสุภกรรมฐาน

ฉานหก หรือ**อรุณฉานสอง** เรียกว่า **วิญญานณัญญาตนะ** เป็นฉานที่ดวงจิตที่ใสเหมือนดวงแก้ว พิจารณาดวงจิตนั้นจนไม่มีดวงจิต ไม่มีวิญญาน

ฉานเจ็ด หรือ**อรุณฉานสาม** เรียกว่า **อากัญญัญญาตนะ** เป็นฉานที่เพ็งที่กายที่จิตพร้อมกัน พิจารณาจนไม่มีกายไม่มีจิต

ฉานแปด หรือ**อรุณฉานสี่** เรียกว่า **เนวะสัญญานาสนัญญาตนะ** เป็นฉานที่กายเป็นทิพย์ ลมหายใจเบาเหมือนไม่มีลมหายใจร่างกายไม่รับรู้อะไร ไม่รู้สึกอะไร

เมื่อพระองค์ศึกษาจนหมด จากท่านอาจารย์คาบส กาลามโคตร และอุททกคาบสรามบุตร พระองค์ทรงเห็นว่า ความรู้ที่ได้มายังไม่สามารถพันธุก์แห่งวิญญะสงสารได้ พระองค์จึงเสด็จต่อไปจนถึงตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ณ ภูเขาคงคสิริ แล้วพระองค์ก็เริ่มบำเพ็ญทุกกิริยา เช่น

- กคพันด้วยพัน เอาลิ้นกคเพดานจนเหงื่อไหล
- กลั่นลมหายใจเข้าออก จนลมเสียดแทงที่หูทั้งสองข้างและมีอาการเจ็บปวดที่ศีรษะอย่างรุนแรง
- อดอาหารวันละเล็กละน้อย จนในที่สุดก็ไม่ฉันทีอะไรเลยจนพระวรกายซุบผอม

จนเมื่อเทวดาได้มาคิดพิณ ๓ สายให้ฟัง คือ

สายที่หนึ่ง ดึงเกินไป เมื่อคีคสายก็ขาด

สายที่สอง หย่อนเกินไป เมื่อคีคก็ไม่ไพเราะ

สายที่สาม ดึงปานกลาง เมื่อคีคก็ก่อให้เกิดเสียงที่ไพเราะ

ทำให้พระองค์ทรงพิจารณาได้ว่า การทรมานพระวรกายไม่ใช่หนทางที่จะพันธุก์ได้ ควรเดินทางสายกลางอย่าดึงเกินไป อย่าหย่อนเกินไป ให้พอดี เรียกว่า **มัชฌิมาปฏิปทา** จึงจะสามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้ พระองค์จึงเลิกทรมานพระวรกาย และกลับมาบริโภคอาหารเพื่อให้พระวรกายมีกำลัง แต่ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ที่ติดตามมาเห็นจึงเกิดความไม่ศรัทธา ได้พากันหนีพระองค์ไปที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน

สถานที่ตรัสรู้ : พุทธคยา

ครั้นเมื่อ ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ นางสุชาดาต้องการไปบรวงสรวงเทวดา เพราะนางได้อธิฐานขอไว้ว่า ถ้ามีสามี ก็ขอให้ได้สามีที่มีตระกูลเสมอกัน ขอให้ได้บุตรชายเป็นคนแรก เมื่อสิ่งที่นางสุชาดาขอไว้สำเร็จ จึงให้คนรับใช้ไปทำความสะอาดที่ไค้ต้นไทร แต่คนรับใช้ไปเจอพระองค์ ก็นึกว่าเป็นเทวดา จึงรีบมาแจ้งแก่นางสุชาดาว่ามีเทวดามารออยู่แล้ว นางสุชาดาจึงนำข้าวมธุปายาสใส่ถาดทองคำแล้วนำมาถวายแด่พระองค์ โดยพระองค์ทำข้าวมธุปายาสให้เป็นก้อน ๔๘ ก้อน เมื่อเสวยข้าวมธุปายาสเสร็จพระองค์ก็นำถาดทองคำไปลอยที่แม่น้ำเนรัญชรา โดยตั้งสัจจะอธิษฐานว่า หากปฏิบัติจนได้เป็นพระพุทธเจ้าในวันนี้ ขอให้ถาดนี้จงลอยทวนกระแสน้ำไป หากมันไม่สำเร็จจงลอยไปตามกระแสน้ำ ครั้นตรัสแล้ว ทรงลอยถาดลงในกระแสน้ำ โดยอัครจรรย ถาดนั้นได้ลอยทวนกระแสน้ำขึ้นไปประมาณ ๘๐ ศอก แล้วจมลงไปถึงภพของพญากาฬนาคราช เมื่อถาดจมลงกระทบถึงเครื่องใช้สอยของพระพุทธเจ้าทั้ง ๓ พระองค์ก่อนหน้านั้น เสียงกระทบดังไปถึงพญากาฬนาคราช จึงตื่นแล้วกล่าวว่า เมื่อวานพระพุทธเจ้าบังเกิดขึ้นองค์หนึ่ง วันนี้บังเกิดขึ้นอีกองค์หนึ่ง แล้วลุกขึ้นกล่าวสรรเสริญพุทธคุณหลายร้อยบท

จากนั้นโสศกดิยะพรหมณีนได้นำหน้ากุสะ ๘ กำมาถวายเป็นอนุม
เหมือนขนนกยูง พระองค์ได้เค้นขำแม่ น้ำเนรัญชรา แล้วทรงป้อนนึ่งภาย
ใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ต่อมาเรียกว่า **แท่นวัชรอาสน์**

เมื่อพระองค์ประทับนั่งบนบัลลังก์ หันพระพักตร์ไปทางทิศตะวันออก
แล้วตั้งสัจจะอธิษฐานว่า ถึงเลือดและเนื้อจะเหือดแห้งไป จะยังคง
เหลืออยู่แต่เพียงหนัง เส้นเอ็นและกระดูกก็ตามที หากยังไม่ได้ตรัสรู้
อนุครสัมมาสัมโพธิญาณจะไม่ลุกขึ้นจากบัลลังก์นี้เด็ดขาด

ส่วนพญามาร พร้อมบริวารได้ยินคำอธิษฐานนี้ ก็ยกบริวาร
ทั้งหมด มาขับไล่เพื่อมิให้พระองค์สำเร็จบรรลุปะเป็นพระพุทธเจ้า แต่ใน
ที่สุด พระองค์ก็ชนะหมู่มารด้วยบารมีที่พระองค์กระทำสั่งสมไว้ในอดีต
ชาติถึงปัจจุบัน

มารที่ขัดขวางทำความดี ความเพียร แบ่งได้ดังนี้

- **กิเลสมาร** เป็นตัวกำจัดและขัดขวางความดี เพื่อให้สัตว์ประสบ
ความพินาศ ทั้งปัจจุบันทั้งอนาคต
- **ฉันทมาร** หรือฉันท ๕ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ
เป็นมารสภาพที่มีปัจจัยปรุงแต่ง ตักรอนโอกาสไม่ให้บรรลุดุธรรมตาม
ความปรารถนา
- **อภิสังขารมาร** เป็นตัวปรุงแต่งกรรมทำให้เกิด การเกิด การ
แก่ การเจ็บ ความชรา

- **เทวปุตตมาร** มารระดับสูงแห่งกามาวจรสวรรค์ ชั้นปรนิมิต
สวัตติ คอยขัดขวางบุคคลไม่ให้ทำความดี

- **มัจจุราชมาร** คือ มารแห่งความตาย เป็นตัวตกรอนโอกาสไม่
ให้คนมีชีวิตเพื่อทำความดี

พระพุทธองค์ได้ตรัสรู้ธรรมบรรลุปะเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็น
ศาสดาเอกของโลก ด้วยพิจารณาธรรมที่เป็นความจริงของวิญญะ ๔
ประการดังนี้

- **ทุกข์อริยสัจ** คือ ความเกิด ความแก่ ความเจ็บไข้ ความตาย
เป็นทุกข์ ทุกข์คือสิ่งที่ทนไม่ได้ ความพลัดพรากจากสิ่งที่รักเป็นทุกข์ สรูป
คือ อุปาทานฉันท ๕ เป็นทุกข์

- **สมุทัยอริยสัจ** เหตุให้เกิดความทุกข์ คือ ความอยาก ตัณหา
ความกำหนัด ความเพติดเพลินในกามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา

- **นิโรธอริยสัจ** วิธีการดับทุกข์ วิธีการดับตัณหา

- **มรรคอริยสัจ** การปฏิบัติให้ถึงทางดับทุกข์นั้นคือ อริยมรรค
อริยมรรค มี ๘ ประการ

- **สัมมาทิฐิ** คือความเห็นชอบ เห็นอริยสัจ ๔ คือ ทุกข์
เหตุเกิดแห่งทุกข์ ความดีทุกวิธีทำให้ดับทุกข์ เห็นไตรลักษณ์
เห็นสิ่งทั้งปวงเป็นของเกิดมาเป็นทุกข์ เป็นของไม่เที่ยง เป็นของ
ไม่ใช่ตัวตน

- **สัมมาสังกัปปะ** ความคำริชอบ คือ ความคิดที่จะปลอดจากกาม พยาบาทอาฆาตจองเวร การเบียดเบียนผู้อื่น
- **สัมมาวาจา** การเจรจาชอบ คือ การพูดการจาที่คมีสาระ
- **สัมมากรรมันตะ** การกระทำชอบ คือ การไม่เบียดเบียนผู้อื่น การไม่ผิดศีล ๕ ในเบื้องต้น
- **สัมมาอาชีวะ** การประกอบอาชีพสุจริต
- **สัมมาวายามะ** ความพยายามชอบ พยายามทำความดี รักษาความดี
- **สัมมาสติ** ความระลึกชอบ คือ การระลึกพิจารณาเห็นร่างกายเป็นของไม่เที่ยง สุกฺขสลายเป็นธรรมคา รักษาสติไม่ให้หลงในสิ่งที่มายั่ว
- **สัมมาสมาธิ** ความตั้งจิตมั่น ปฏิบัติธรรมตามหลักของฌาน ๔

เมื่อพระองค์ได้ตรัสรู้ แล้วพระองค์ได้ประทับอยู่ ณ ควงไม้โพธิพฤกษ์ใกล้ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ทรงเสวยวิมุตติสุข ณ ควงไม้โพธิพฤกษ์ตลอด ๗ วัน และทรงพิจารณาธรรมที่อาศัยกันและกัน (ปฏิจจสมุปบาท) ตามลำดับ (อนุโลม) และ พิจารณาย้อนกลับ (ปฏิโลม) พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้ในวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำเดือน ๖

พระองค์ทรงพิจารณาธรรมที่ตรัสรู้ เกิดความพระปริวิตกว่า ธรรมที่ละเอียดอ่อนลึกซึ้งนี้ สัตว์โลกจะเข้าใจได้อย่างไร เพราะสัตว์โลกถูก ราคะ โทสะ โมหะ ครอบงำจนไม่มีทางเห็นธรรมที่ละเอียดอ่อนนี้ จึงไม่ประสงค์ที่จะแสดงธรรมผู้ใด ความนี้ร้อนถึงท้าวสหัมบดีพรหม จึงเกิดความวิตกว่าหากพระพุทธเจ้าไม่ประสงค์แสดงธรรมสอนผู้ใด โลกจักวินาศแน่ คั้งนั้น จึงมาปรากฏกายคุกเข่าประนมอัญชลี ณ เบื้องพระพักตร์ของพระพุทธเจ้า แล้วได้ทูลขอพระพุทธเจ้าได้โปรดทรงแสดงธรรมสอนสัตว์โลก เพราะสัตว์ทั้งหลาย จำพวกที่มีอูฐีในจักขุ น้อยมีอยู่ เพราะไม่ได้ฟังธรรมย่อมเสื่อม ผู้รู้ในธรรมจักรมีพระพุทธองค์ทรงพิจารณาสัตว์โลก เปรียบด้วยคอกบัว ๔ เหล่า คั้งนี้

- **บัวอยู่บนน้ำ** พร้อมจะบานในวันรุ่งขึ้น
- **บัวอยู่บนน้ำ** พร้อมจะบานในวันข้างหน้าต่อไป
- **บัวอยู่ระหว่างน้ำ** จะงอกงามและบานได้ในวันต่อ ๆ ไป
- **บัวที่จมอยู่ในโคลนตม** จะเป็นอาหารของปลาและเต่า

บุคคลประเภท ๑-๓ ยังมีอยู่ในโลกและสามารถที่จะรู้ธรรมที่พระองค์ค้นพบได้ จึงพิจารณามุคคณทรวงนึกถึง ท่านอาฬารดาบส กาลามโคตร และอุททกดาบส รามบุตร แต่ท่านทั้งสองได้ตายจากโลกไปแล้ว จึงได้พิจารณาถึง ปัญจวัคคีย์ที่หนีพระองค์ไปเมืองพาราณสี

สถานที่แสดงธรรม : สารนาถ

พุทธองค์ได้เดินทางไปเมืองพาราณสีใช้เวลา ๑๑ วัน พระพุทธเจ้าเสด็จไปถึงที่ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ (โกณฑัญญะ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ และอัสสชิ) เมื่อปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ แลเห็นพระพุทธเจ้า จึงตกลงกันว่า จะไม่ทำการต้อนรับ แต่เมื่อพระองค์มาถึงปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ก็ลี้มที่ตกลงว่าจะไม่ต้อนรับ เหตุด้วยกระแสธรรมของพระพุทธองค์ จึงทำการต้อนรับเหมือนเดิม แต่กลับเรียกขานพระองค์ด้วยถ้อยคำว่า อาวุโส ซึ่งเป็นการไม่เคารพ เมื่อพระองค์ได้ยินถ้อยคำเช่นนั้น จึงตรัสห้ามพวกเขาว่า "ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พวกเธออย่าเรียกตถาคตโดยระบุงชื่อและอย่าใช้คำว่า "อาวุโส" ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ตถาคตเป็นอรหันต์ ครัสรู้เองโดยชอบ เราได้บรรลุธรรมอันประเสริฐที่จะหลุดพ้นในวัฏฏะสงสารนี้ เราจะแสดงธรรมให้พวกท่านได้ฟัง" พระองค์ได้ตรัสเช่นนี้ถึง ๓ ครั้ง แต่เหล่าปัญจวัคคีย์ก็ไม่เชื่อ ได้พากันเดินหนีไปยังป่าอิสิปตนมฤคทายวันซึ่งห่างออกไปอีก ๑ กิโลเมตร พระองค์ก็ตามไปอีกเพื่อจะแสดงธรรม เมื่อถึงป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ปัญจวัคคีย์ได้เข้าไปนั่งในที่อันสงบ พระพุทธเจ้าจึงได้แสดงธรรมจักรกับปวัคคณสูตร เนื้อหาโดยสรุปว่า การทรมานกาย การหมกมุ่นในกาม สองทางนี้ไม่ควรปฏิบัติ แต่เส้นทางที่ควรปฏิบัติคือ **อริยมรรค หนทางหลุดพ้นวัฏฏะสงสาร**

เมื่อโกณฑัญญะพราหมณ์ได้รู้ธรรมแล้ว จึงได้ขอบวช ซึ่งเป็นพระสงฆ์องค์แรกที่พระพุทธเจ้าทรงบวชให้ด้วย "เอหิภิกขุอุปสัมปทา" หลังจากนั้นพุทธองค์ได้แสดงปกิณณกเทศนา ท่านวัปปะจึงได้รู้ธรรม ต่อมาท่านภัททิยะ ท่านมหานามะ พร้อมทั้งท่านอัสสชิ เมื่อท่านทั้งห้าได้บวชเป็นพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา หลังจากนั้น ๕ วัน พระพุทธองค์ได้แสดงธรรม **อนัตตลักขณสูตร** แก่ภิกษุปัญจวัคคีย์ที่อัมมราชิกสญูป ทำให้ภิกษุทั้ง ๕ สำเร็จเป็นพระอรหันต์ เนื้อหาของ**ธรรมอนัตตลักขณสูตร** คือ **รูป** (ร่างกายสิ่งที่จับต้องได้) **เวทนา** (ความรู้สึกทางกาย) **สัญญา** (ความรู้สึกทางใจ) **สังขาร** (สิ่งที่ประกอบกันขึ้นเป็นร่างกาย) **วิญญาณ** (การกำหนดรู้ด้วยอวัยวะภายนอกกระทบกับสิ่งที่ได้สัมผัสข้างนอก) เป็นของไม่เที่ยง ไม่มีตัวตน เป็นทุกข์ มีสภาพไม่คงทนถาวร

จากนั้นพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ได้เดินทางเผยแพร่แสดงธรรมจนระยะหนึ่งจนได้พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ รูป และในวันเพ็ญเดือน ๓ พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ รูป ได้พากันมาประชุมโดยมิได้นัดหมาย พระพุทธเจ้าได้แสดงโอวาทแก่พระอรหันต์เนื้อหาคือ ครัสหลักการ ๓ อุดมการณ์ ๔ วิธีการ ๖ ดังนี้

๑. หลักการ ๓ คือ ๑) สอนการไม่ทำความชั่ว ๒) สอนให้ทำความดี ๓) สอนให้จิตผ่องใส

๒. อุดมการณ์ ๔ คือ ๑) มีขันติธรรม ๒) มีพรำนินทาใคร ๓) ไม่เบียดเบียนข่มเหงย่ำยีผู้อื่น ๔) มีสมณสัญญา

๓. วิธีการ ๖ คือ ๑) ไม่คำหนิโคร ๒) มีวินัยดี ๓) ไม่เห็นแก่ปากท้อง ๔) อยู่ในที่สงบ ๕) ใฝ่ศึกษาหมั่นเพียร ๖) มั่นในการเจริญภาวนา

เมื่อพระพุทธองค์ได้แสดงโอวาทปาฏิโมกข์แก่พระอรหันต์สาวก ๑,๒๕๐ รูปแล้วจึงได้แต่งตั้งให้พระสารีบุตรเป็นอัครสาวกเบื้องขวา ตั้งพระมหาโมคคัลลานะเป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย การที่พระพุทธเจ้าได้แต่งตั้งท่านทั้งสองเพราะปัจจัยความอธิษฐานที่ปรารถนาไว้ในพระพุทธเจ้าองค์ก่อน

เมื่อพระพุทธเจ้าว่าพรรษาที่ห้า ที่ภูฏาคารป่ามหาวัน นางปชาบดีโคตรมี กับศากยانی ๕๐๐ คน ได้ออกติดตามที่เมืองไพสาลีเพื่อขอบวช แต่พระพุทธเจ้าไม่ให้บวช พระอานนท์ได้เข้าไปขอพุทธอนุญาติให้นางได้บวช พระอานนท์ได้พูดถึงพระคุณของพระนางที่ให้การดูแลตั้งแต่ยังเด็ก ให้น้ำนม ให้การอุปถัมภ์ต่างๆ แต่พระองค์ก็ยังไม่อนุญาต

ต่อมาพระอานนท์ได้ทูลถามพระพุทธเจ้าว่า ผู้หญิงสามารถบรรลุธรรมได้หรือไม่ พระพุทธเจ้าตรัสว่า ผู้หญิงสามารถที่จะบรรลุธรรมได้ พระอานนท์ได้กราบทูลว่า ถ้าเป็นอย่างนั้นขอให้พระนางปชาบดีโคตรมีได้บวชเถิด พระพุทธเจ้าตรัสว่า ถ้าศาสนาที่อยู่ได้ ๑๐,๐๐๐ ปี หากผู้หญิงบวช ศาสนาจะอยู่ได้ ๕,๐๐๐ ปี ด้วยเหตุนี้นับว่า ศาสนาของพระ

โคตมเจ้า จะอยู่ได้ ๕,๐๐๐ ปี

เมื่อพระพุทธเจ้า ทรงอนุญาตให้นางปชาบดีโคตรมี บวชด้วยครุธรรม ๘ ประการดังนี้

- ภิกษุณี แม้บวชร้อยพรรษาแล้วก็ต้องกราบไหว้ภิกษุแม่ภิกษุบวชได้วันเดียว
- ภิกษุณี จะอยู่ในวัดที่ไม่มีภิกษุไม่ได้
- ภิกษุณี ต้องไปถามวันอุโบสถ และเข้าไปฟังโอวาทจากภิกษุทุกกึ่งเดือน
- ภิกษุณี อยู่จำพรรษาแล้วต้องปวารณาในสงฆ์สองฝ่ายโดยสถานทั้ง ๓ โดยได้เห็น โดยได้ยิน โดยบังเกียจ
- ภิกษุณี ต้องอาบัติหนัก ต้องประพฤติกัมมัฏฐานในสงฆ์สองฝ่าย ๑๕ วัน
- ภิกษุณี ต้องแสวงหาอุปสัมปทาในสงฆ์สองฝ่าย เพื่อนางสักขีมานา
- ภิกษุณี ไม่พึงค่า ไม่พึงบริภาษภิกษุ ไม่ว่าจะโดยปริยายใดๆ
- ไม่ให้ภิกษุณีว่ากล่าวภิกษุ แต่ภิกษุว่ากล่าวภิกษุณีได้

เมื่อนางปชาบดีโคตรมีพร้อมทั้งศากยانی ๕๐๐ ได้บวชแล้ว ไม่นานก็ได้บรรลุพระอรหันต์ที่ภูฏาคารป่ามหาวัน กาลต่อมาเมื่อภิกษุณีปชาบดีโคตรมีอายุ ๑๒๐ ปี ต้องการเข้านิพพานจึงทูลลาพระพุทธเจ้าเข้า

นิพพาน พร้อมเหล่าภิกษุณีศากยาคณา ๕๐๐ รูป จึงทูลขอเข้าพระนิพพาน
พร้อมกัน เป็นการนิพพานของภิกษุณีจำนวนมาก พร้อมทั้งทำฌาปนกิจ
ในวันเดียวกัน

สถานที่ปรินิพพาน : กุสินารา

พระพุทธเจ้าได้ทรงจำพรรษาสุดท้ายที่เวฬุคาม เมืองไพสาลี
พระพุทธเจ้าได้เฝ้ากับพระอานนท์ว่า พระองค์จะสามารถดำรงอยู่จน
สิ้นพระศาสนาของพระองค์ก็ได้ พระองค์ได้กล่าวถึง ๓ ครั้ง แต่พระ
อานนท์มิได้เฉลียวใจทูลอาราธนาพระองค์ ต่อมาพญามารได้มาอาราธนา
ให้พระองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระองค์ทรงรับอาราธนาพญามาร
และได้ทรงปลงอายุสังขารที่ป่าवालเจดีย์ว่า หลังจากนั้นไปสามเดือนเรา
ตถาคตจะปรินิพพาน หลังจากนั้นเกิดแผ่นดินไหว พระอานนท์ได้เข้าถาม
ว่าเกิดเหตุใด พระพุทธเจ้าจึงได้ตรัสแก่พระอานนท์ว่า เหตุเกิดแผ่นดิน
ไหวมี ๘ ประการ

- แผ่นดินใหญ่ตั้งอยู่บนน้ำ น้ำตั้งอยู่บนลม ลมตั้งอยู่บนอากาศ
ขณะที่ลมใหญ่พัด ย่อมทำให้น้ำไหว ครั้นน้ำไหว ย่อมทำให้แผ่นดินไหว
ค้ำยและทำให้แผ่นดินแยกแตกกันออก
- สมณะ หรือผู้มีฤทธิ์ถึงความชำนาญทางจิต หรือเทวดา ผู้มี
ฤทธิ์มาก เจริญปฏิวัติสัญญาเล็กน้อย เจริญอาไปสัญญามาก ย่อมทำ
แผ่นดินให้ไหวได้
- พระโพธิสัตว์เคลื่อนจากคฤสถ ก้าวลงสู่พระกรรม์พระมารดา
- ประสูติของพระโพธิสัตว์

- ครัสร์ؤونุคตรสัมมาสัมโพธิญาณ
- ทรงแสดงธรรมครั้งแรกของพระพุทธเจ้า
- พระพุทธเจ้าทรงปลงอายุสังขาร
- พระพุทธเจ้าทรงปรินิพพานด้วยอนุปาติเสสนิพพานธาตุ

เมื่อพระอานนท์ทราบ ได้อาราธนาให้พระพุทธเจ้าเสด็จไปดับขันธปรินิพพานที่เมืองใหญ่ ๆ เช่น แคว้นโกศล แคว้นกาสิ เป็นต้น แต่พุทธองค์ไม่เสด็จไป ได้เสด็จไปดับขันธปรินิพพานที่เมืองกุสินารา เพราะเหตุผล ๓ ประการ

๑. เพื่อแสดงสุทศนสูตร
๒. เพื่อโปรดศิษย์คนสุดท้าย คือ สุภททะปริพาชก
๓. เพื่อแบ่งพระบรมสารีริกธาตุอย่างสามัคคีธรรม

เมื่อพุทธองค์ได้ปลงอายุสังขารแล้ว ได้เสด็จมุ่งตรงสู่กุสินารา ซึ่งระยะทางสองร้อยกว่ากิโลเมตร พระพุทธเจ้าเดินทางใช้เวลา ๓ เดือน กว่าจะถึงกุสินารา ได้ผ่านสถานที่ต่าง ๆ เสด็จผ่านเมืองปาวา ซึ่งเป็นเมืองหลวงแคว้นมัลละ ได้มีลูกชายของนายชังทอง ชื่อจุนทะ ได้เห็นพระพุทธเจ้าพร้อมทั้งพระสงฆ์จำนวนมาก เกิดความเสื่อมิไส อาราธนาพระพุทธเจ้าพร้อมพระสงฆ์ได้รับบิณฑบาต

พระพุทธเจ้าเสด็จไปที่บ้านของนายจุนทะ เมื่อนายจุนทะได้นำอาหารมาถวาย พุทธองค์ได้เห็นอาหารชนิดหนึ่งชื่อว่า **สุกรบัททะ** เมื่อ

พุทธองค์ได้เห็นอาหารชนิดนี้แล้ว ได้ครัสร์แก่นายจุนทะว่า "เราตถาคตเห็นร่างกายของบุคคลใดในโลกนี้ ที่จะสามารถย่อยสลายอาหารชนิดนี้ได้ นอกจากร่างกายของเราตถาคตเท่านั้น ฉะนั้น ให้ตถาคตองค์เดียวเท่านั้นฉันอาหารชนิดนี้ ภิกษุที่เหลือให้ฉันอาหารชนิดอื่น ส่วนที่เหลือจากเราฉันให้ท่านนำไปฝังคืน" นายจุนทะได้ปฏิบัติตาม

หลังจากพุทธเจ้าฉันอาหารเสร็จเกิดโรคปักขันธิกพาธ คือ ถ่ายเป็นเลือด พระสงฆ์ได้นำพุทธองค์ไปพักผ่อนที่สวนมะม่วง นายจุนทะเห็นคังนั้นเกิดความร้อนใจว่าตัวเองถวายอาหารให้พระพุทธเจ้า ทำให้พระพุทธเจ้าเกิดอาพาธ พุทธเจ้าได้บอกแก่พระสงฆ์ให้ไปบอกแก่นายจุนทะว่า "อาหารที่ท่านได้ถวายแก่พระพุทธเจ้า เป็นอาหารที่มีอนิสงค์มาก เหมือนอาหารที่นางสุชาดาถวาย ซึ่งมีอนิสงค์เสมอกัน"

เมื่อพุทธองค์มีอาการดีขึ้นแล้ว ได้เสด็จไปยังสาละวโนทยานเมืองกุสินารา แต่ได้ผ่านแม่น้ำสายสำคัญ คือ แม่น้ำกุกุธานี พุทธองค์ได้ให้พระอานนท์นำบาตรศิลาไปตักน้ำมาถวาย พระอานนท์ได้นำบาตรไปตักน้ำมาถวาย เมื่อได้ตักน้ำแล้วได้เสด็จสู่สาละวโนทยานเมืองกุสินารา

เมื่อเสด็จถึงสาละวโนทยาน ได้ให้พระอานนท์ปุสังฆาฏิระหว่างคันรังกู่ พุทธองค์ได้ให้พระอานนท์ได้เข้าไปบอกแก่เจ้ามัลละว่า ในยามแห่งราตรีนี้เราตถาคตเจ้าจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน

พุทธองค์ครัสร์แก่นายจุนทะว่า พระองค์ไม่ทรงสรรเสริญการบูชาด้วยวัตถุสิ่งของ แต่ทรงสรรเสริญบูชาด้วยการปฏิบัติตามคำสั่งสอน

ของพระองค์ เพราะศาสนาวัตถุไม่สามารถรักษาพระศาสนาไว้ได้ พุทธบริษัททั้ง ๔ คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ยังคงปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพุทธองค์อย่างยิ่ง คราบเท่าที่พุทธบริษัททั้งสี่ยังคงปฏิบัติธรรมอยู่ พระพุทธศาสนาจะเจริญรุ่งเรือง เหมือนพระจันทร์ในวันเพ็ญ

พระอานนท์เถระทูลถามว่า "ในสมัยก่อน พอออกพรรษาแล้ว พระภิกษุสงฆ์พากันมาเฝ้าพระพุทธองค์ ต่อไปเมื่อพระพุทธองค์ปรินิพพานแล้วจะทำประการใด"

พุทธองค์ตรัสว่า "ดูก่อนอานนท์ นับจากเราตถาคตปรินิพพานแล้ว ให้พุทธบริษัททั้งหลาย ที่มีใจรำลึกนึกถึง ให้มาบูชาสักการะ และนั่งใกล้สถานที่อันเป็นสังเวชนียสถานทั้ง ๔ แห่ง คือ สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ แสดงธรรม และปรินิพพาน

ดูก่อนอานนท์ สถานที่ทั้ง ๔ แห่งนี้ จัดว่าเป็นตัวแทนของพระตถาคต หากพุทธบริษัททั้งหลายที่มีความศรัทธาเลื่อมใสในพระตถาคต ก็จงไปดู ไปเห็น ไปกราบไหว้บูชา น้อมใจไปในธรรมที่พระตถาคตแสดงไว้ดีแล้ว พุทธบริษัทผู้จาริกไปในสถานที่ทั้ง ๔ จักเกิดเลื่อมใสศรัทธา มีใจเบิกบานแจ่มใส เห็นแจ้งในพระไตรลักษณ์ เกิดความสลัดสังเวชใจ ครั้นเมื่อกายแตกดับไป พวกเขาจะยอมเข้าสู่สุคติ โลกสวรรค์ เทียงแท้แน่นอน"

พระพุทธเจ้าได้ตรัสให้พระสาวกยึดหลักธรรมวินัยเป็นศาสนาแทนพระองค์ มิได้แต่งตั้งใครเป็นศาสนาแทน ค้ำที่พระพุทธเจ้าตรัสแก่

พระอานนท์เถระว่า "โย โว อนันตมะ มยา อัมโม จะ วินะโย จะ เทสิโต ปัญญัตโต โส โว มะมัจจะเยน สัตถา"

"ดูก่อนอานนท์ ธรรมและวินัยใดที่เราได้แสดงไว้แล้ว บัญญัติไว้แล้ว ธรรมและวินัยนั้น จักเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย โดยกาลล่วงไปแห่งเรา" ต่อมาทรงเรียกภิกษุทั้งหลายแล้วสั่งตักเตือนเป็นครั้งสุดท้าย ด้วยปัจฉิมโอวาทว่า "หันทะทานิ ภิกขะเว อามันตะยามิ โว ะยะธัมมา สังขารา อัมปะมาเทนะ สัมปาเทตะ"

"ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บัดนี้เราขอเตือนพวกเธอว่า สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา เธอทั้งหลายจงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด"

หลังจากนั้นพุทธองค์ก็เสด็จดับขันธปรินิพพาน เจ้ามัลละรับสั่งให้ข้าราชบริวารนำของหอม ดอกไม้ไปบูชาพุทธสรีระ พร้อมให้ประชาชนได้มาสักการะพุทธสรีระตลอด ๗ วัน ในวันที่ ๘ จึงได้อัญเชิญพระพุทธสรีระไปทางทิศใต้ของเมือง แต่ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ เพราะเทวดาต้องการจะให้เคลื่อนไปทางทิศเหนือ เข้าเมืองด้านทิศเหนือ อัญเชิญผ่านใจกลางเมือง แล้วออกประตูด้านตะวันออก แล้วนำไปถวายพระเพลิงพุทธสรีระที่มกุฏพันธเจดีย์ ซึ่งอยู่ห่างกัน ๑ กิโลเมตร

หลังจากปรินิพพานได้ ๗ วัน วันที่ ๘ เจ้ามัลละได้นำพุทธสรีระมาที่มกุฏพันธเจดีย์ ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญของเจ้ามัลละ ซึ่งเป็นสถานที่สวมมงกุฏของเจ้ามัลละ ฉะนั้น เจ้ามัลละเห็นว่าสถานที่ตรงนี้ สมควร

ที่จะประกอบพิธีถวายพระเพลิงพุทธสรีระ มีการประดับด้วยของหอมต่าง ๆ เช่น ไม้จันทร์ประดับอย่างงดงาม เมื่อถึงเวลาถวายพระเพลิงพราหมณ์ได้จุดไฟ แต่เป็นสิ่งอัศจรรย์ที่ไม่สามารถจุดไฟได้ ทำให้พระอนุรุธะเข้ามานดู จึงได้รู้ว่าเทวดามีความประสงค์จะให้พระมหากัสสปะเดินทางมาก่อน เพราะท่านเดินทางมาถึงเมืองปาวา ซึ่งอยู่ห่างออกไป ๑๒ กิโลเมตร

เมื่อพระมหากัสสปะกับบริวารเดินทางมาถึงมกุฏพันธนเจดีย์ ได้เดินประทักษิณ ๓ รอบ แล้วอธิษฐานขอกราบพระบาทของพุทธเจ้าเป็นครั้งสุดท้าย เป็นสิ่งอัศจรรย์ที่พระบาทของพระพุทธรูปออกมาให้พระมหากัสสปะได้กราบ เพราะพุทธสรีระของพระพุทธรูปเจ้านั้น ห่อด้วยผ้าขาว ๕๐๐ ชั้น เมื่อพระมหากัสสปะ กราบพระบาทเสร็จ ไฟอันเป็นทิพย์ก็เกิดขึ้น

หลังจากการถวายพระเพลิงเสร็จ ได้แบ่งพระบรมสารีริกธาตุออกไป ๘ เมือง โดยมีโพนพราหมณ์เป็นผู้ควงพระบรมสารีริกธาตุ มีเมืองราชคฤห์ เมืองไพสาลี เมืองกบิลพัสดุ์ เมืองอัลลกะปปะ เมืองเทวทหะ เมืองเวฐทีปกะ เมืองปาวา และเมืองกุสินารา

หลักการภาวนาเบื้องต้น

ก่อนจะภาวนา ทำใจให้สบาย ใจสบายทำได้ทุกที่ ทุกเวลา การภาวนาก็เหมือนกันภาวนาได้ทุกที่ ทุกเวลา ยืน เดิน นั่ง นอน กรรณฐาน ในปฏิบัติมี ๔๐ วิธี

แต่จะกล่าววิธีที่ผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่มักปฏิบัติกัน เพื่อความเข้าใจ

- **อานาปาสติกรรมฐาน** คือ กำหนดภาวนาพร้อมลมหายใจเข้าออก หายใจเข้าท่องพุท หายใจออกท่องโธ ใช้สติสัมปชัญญะของตน คอยตั้งจิตให้อยู่กับข้อธรรมกรรมฐาน หรือหายใจเข้ายาวให้รู้ หายใจออกยาวให้รู้ หายใจเข้าสั้นก็ให้รู้ หายใจออกสั้นก็ให้รู้ ให้รู้อยู่ที่ลม ไม่ให้รู้ที่อื่น

- **ท่องหรือระลึกอยู่ในคำบริกรรมภาวนา** พุทโธฯฯฯ ไวๆ หรือ พุทธัง สรณัง คัจฉามิ ธรรมมัง สรณัง คัจฉามิ สังขัง สรณัง คัจฉามิ ไม่ให้จิตมีช่องว่างของความคิดอื่น ไม่ต้องสนใจลมหายใจว่าจะเข้าหรือออก ให้จิตจดจ่ออยู่กับคำบริกรรมภาวนา

- **กำหนดภาวนาให้จิตอยู่ที่พระ** แล้วท่อง พุทธังสรณัง คัจฉามิ ธรรมมัง สรณัง คัจฉามิ สังขัง สรณัง คัจฉามิ

เมื่อภาวนาไป อาการของจิต จะเกิดเช่น

- ปวดเมื่อยขา ปวดตามร่างกาย
- น้ำตาไหลพราก ตัวสั่น
- ตัวเบาหวิว คล้ายเหาะได้ ตัวหมุนคว้างคว้าง โยกโหว
- เกิดนิมิต เห็นนิมิต
- เกิดความว่างหรือตกอวังค์ หลับไม่รู้ตัวแต่นึกว่าเป็นสมาธิ
- อื่น ๆ อีกมากมาย

ไม่ต้องสนใจให้จิตอยู่กับคำบริกรรมภาวนา เมื่อจิตมีกำลังแกร่งกล้าขึ้นทุกอย่างจะมีคำตอบไม่ว่าจะพิจารณาร่างกาย ก็เกิดความเบื่อหน่ายจริง ๆ ไม่ใช่เบื่อ ๆ อยากร ๆ จะเปรียบเทียบกับง่าย ๆ คั้งนี้ว่า จิตเปรียบเสมือนรถยนต์ที่ต้องปรับปรุง การภาวนาคือการฝึกจิต ชักเกลาจิต เหมือนรถยนต์ได้รับการปรับปรุงให้วิ่งได้ แต่ยังไม่วิ่งได้เพราะขาดน้ำมัน เมื่อจิตมีกำลังของสมาธิ เสมือนรถมีน้ำมันพร้อมที่จะวิ่ง พอจิตมีกำลังของสมาธิได้นิดหน่อยก็ใช้พลังงานนั้น ๆ เห็นนิมิตต่างๆ แล้วเป็นจริง รู้จิตรู้ใจคนอื่น ก็เริ่มหลงในพลังนั้น ๆ ไม่ช้าพลังงานก็หมด จิตก็ตกแล้วยังหลงว่าเป็นจริงอยู่ ยังมีคุณวิเศษอยู่ กลายเป็นว่าทุก ๆ อย่างนึกไปเองทั้งสิ้น เสมือนรถมีน้ำมันอยู่นิดเดียว อยากรจะขับรถโซว์ วิ่งบ้างเหาะบ้าง รถน้ำมันก็หมด วิ่งไม่ได้ ไปไหนไม่ได้ แต่ก็นึกว่ารถวิ่งไปได้ สุดท้ายต้องเข็นรถกลับมาที่เดิม เมื่อนักปฏิบัติจิตตกต้องกลับมาที่การบริกรรมภาวนาให้จิตมีกำลังขึ้นใหม่ เพื่อที่จะให้จิตมีกำลังพิจารณาสิ่ง

ต่าง ๆ เพื่อการหลุดพ้นจากวัฏฏะ สมาธิแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน แต่เริ่มค้นคล้ายกัน ธรรมของใครก็ของคนนั้น จะลอกเลียนแบบธรรมกันไม่ได้ ต้องปฏิบัติธรรมกันเอง เสมือนการเดินทางจากกรุงเทพฯไปเชียงใหม่ แต่ละคนจะเดินทางด้วยตัวของตัวเองจะชอบหิวไปกินไม่ได้ การปฏิบัติธรรมก็เหมือนกันจะต้องปฏิบัติธรรมภาวนากันเอง คนเป็นที่พึ่งแห่งตน ไม่มีผู้ใดสามารถพาเราไปนิพพานได้ นอกจากตัวเราเอง ครูบาอาจารย์สามารถสอนเราได้ ประคองเราได้ แต่ไม่สามารถดึงเราเข้านิพพานได้ เราต้องทำเอง วิธีการที่จะทดสอบว่าเราปฏิบัติธรรมได้ผลหรือไม่ ให้ดูที่กิเลสตนเองว่า รัก โลภ โกรธ หลง ความอยากมี อยากรได้ อยากรเด่น ยังมีอยู่หรือไม่ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นกิเลสเบื้องต้น การที่จะหลุดพ้นในวัฏฏะสงสารได้ต้องต่อสู้กับกิเลสทั้งหยาบ กลาง ละเอียด ต้องไม่คิดดีทั้งหยาบ กลาง ละเอียด ซึ่งจะทำให้ขนาดนั้น จะต้องฝึกให้จิตมีกำลัง จิตมีกำลังเกิดได้จากการภาวนาสมาธิ ในวิปัสสนากรรมฐานมีสมถกรรมฐาน ในสมถกรรมฐานก็มีวิปัสสนากรรมฐาน

การสวดคาถาพระมหาจักรพรรดิ

เวลาสวด ต้องสวดคอน ๒ ทุ่มครึ่ง ใช้เวลาประเทศไทยเป็นหลัก
แม้ยู่ต่างประเทศก็ตาม โดยแบ่งเป็น

ครั้งที่ ๑ การอธิษฐานอัญเชิญดวงจิตสามแดนโลกธาตุ
แล้วสัพเพ ๕ จบ (ก่อนสัพเพให้นึกถึงหลวงปู่คู่ ไปที่พระจักรพรรดิ ไป
ที่พระจักรพรรดิ โลกมนุษย์ (ให้นึกถึงลูกโลก) โลกสวรรค์ (ให้นึกถึง
ภาพเทวดา) โลกนรกภูมิ (ให้นึกถึงภาพนรก)

ครั้งที่ ๒ การอธิษฐานแผ่บุญเพิ่มกำลังให้แก่ผู้สร้าง ผู้มี
ประโยชน์แก่พระศาสนาแต่ละชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แล้วสัพเพ ๓
จบ (ก่อนสัพเพให้นึกถึงหลวงปู่คู่ ไปยังพระจักรพรรดิ ไปยังชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ หลวงตาอ้อย ท่านพญายมราช และเหล่าบริวาร

ครั้งที่ ๓ การอธิษฐานรวมบารมี ๑๐ เพื่อนำมาใช้เพื่อ
ประโยชน์ทางโลกและทางธรรม (ก่อนสัพเพนึกถึงหลวงปู่คู่ ไปที่พระ
จักรพรรดิแล้วแผ่ออกไปให้เทพพรหม ไปยังธุรกิจหน้าที่การงาน กิจการ
ชีวิตประจำวัน)

แล้วอธิษฐานว่า ข้าพเจ้าขออธิษฐาน ขออาราธนาบารมีรวม
หลวงปู่คู่ด้วยกำลังแห่งพระจักรพรรดิ ขอให้สิ่งที่อธิษฐานสำเร็จเป็น
จริงโดยฉับพลันทันใจด้วย อิมังสัจจะวาจาณัง พุทธังอธิษฐามิ ธัมมัง
อธิษฐามิ สังฆังอธิษฐามิ

การสวดคาถามหาจักรพรรดิ จะให้ได้ผลดีจะต้องทำใจให้สบาย
นึกภาพหลวงปู่คู่ให้ได้คิดคาคิดใจ นึกแบบไม่ต้องเครียด บางคนนึกไม่
ออกก็หารูปหลวงปู่คู่ติดไว้ที่ทำงาน ที่บ้านในระดับสายตาดูไปก็จะจำ
ได้เอง

การสวดคาถามหาจักรพรรดิ คอนสองทุ่มครึ่ง (ยู่ต่างประเทศ
ก็ให้ใช้เวลาตามประเทศไทยเป็นหลัก)

ก่อนที่จะสวดหายใจลึก ๆ นึกถึงภาพหลวงปู่คู่ หรือหีบรูปมาดู
ก็ได้ จากนั้นก็น้อมภาพพระพุทธรูปทรงเครื่องจักรพรรดิ เช่น พระหน้า
พระเมรุ นึกถึงรูปท่านและน้อมอัญเชิญเข้าไว้บนศีรษะ นึกรูปหลวงปู่ทวด
และน้อมอัญเชิญท่านไว้ที่บ่าขวา และนึกถึงหลวงปู่คู่และน้อมอัญเชิญ
ท่านไว้ที่บ่าซ้าย จากนั้นเริ่มสวดมนต์

บทตั้งสัจจะอธิษฐาน

ข้าพเจ้าและหมู่คณะ ขอตั้งสัจจะอธิษฐาน (ตั้งสัจจะโดยจะสวด
มหาจักรพรรค์ทุกวันหรือสัจจะใดก็ได้ที่เราคิดว่าทำได้ทุกวัน)

ด้วยสัจจะที่อธิษฐาน ข้าพเจ้าขออธิษฐานเพื่อชาติ
ศาสนา ราชบัลลังก์หมู่คณะ สัตว์และมนุษย์ทั้งหมดที่
ยังเวียนว่ายตายเกิด ข้าพเจ้าขอตั้งสัจจะอธิษฐานโปรด
เมตตาอารธนาบารมีรวมขององค์สมเด็จพระสัมมา
สัมพุทธเจ้าองค์ปฐมบรมมหาจักรพรรค์ถึงองค์ปัจจุบันบรม
มหาจักรพรรค์ทุกๆ พระองค์ ขอบารมีรวมพระปัจเจก
พุทธเจ้าพระโพธิสัตว์ พระธรรม ขอบารมีรวม หลวง
ปู่ทวด หลวงปู่คู่เป็นที่สุดขอบารมีรวมของดวงจิตพระ
โสคาบัน พระสภิกาคาและพระอนาคามีทุก ๆ ดวงจิต
ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ขออัญเชิญเทพพรหมทุกชั้นฟ้า
มหาสมุทรทั่วทั้งแดนหมื่นโกฏิจักรวาล เทพพรหมที่เกี่ยวข้อง
กับหลวงปู่ทวด หลวงปู่คู่ และเทพพรหมที่เกี่ยวข้องกับศาสนา

ทุก ๆ ศาสนา เทพ ๖ ชั้น พรหม ๒๐ ชั้น เทพพรหมเทวาทุก
ชั้นฟ้ามหาสมุทรตลอดทั้งแดนโกฏิจักรวาล เทพพรหมเทวา
ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ทวด หลวงปู่คู่ หลวงตาม้า ตั้งแต่อดีต
ปัจจุบัน ท้าวจตุโลกบาลพร้อมทั้งบริวาร พระยายมราช
พร้อมทั้งบริวาร พระศรีสยามเทวาธิราชทุก ๆ พระองค์
วิรบุรุษและวีรสตรีทั้งหลายที่คอยปกป้องรักษาแผ่นดินสยาม
ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองทุก ๆ จังหวัด พระเสื้อเมือง พระทรง
เมือง พระกาฬชัยศรี พระราหู เจ้ากรุงพาลี แม่พระธรณี
แม่พระคงคา แม่พระโพสพ พระเพลิง พระพาย พญาครุฑ
คนธรรพ์ กุมภัณฑ์ พร้อมทั้งบริวารทั้งหมดทั้งมวล ฤๅษีและ
คาบสทั้งหลาย ชาวเมืองลับแล ตลอดถึงโอปปาติกะทั้งหลาย
และสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ที่ข้าพเจ้าได้เคยไปอธิษฐาน
ฝากกระแสเอาไว้ และไปยังรูปลักษณะทั้งหลายที่ข้าพเจ้าและ
หมู่คณะได้สร้างขึ้น ขอหลวงปู่ได้โปรดเมตตาน้อมนำท่านทั้ง
หลายเหล่านี้ มาร่วมสวดบทพระคาถามหาจักรพรรค์พร้อม
กันเพื่อเพิ่มกำลังจิต

บทบูชาพระ

พุทอัง ชีวิตัง เม ปุเชมิ

ธัมมัง ชีวิตัง เมปุเชมิ

สังฆัง ชีวิตัง เม ปุเชมิ

(กราบพระ ๖ ครั้ง)

พุทอัง วันทามิ (กราบ)

ธัมมัง วันทามิ (กราบ)

สังฆัง วันทามิ (กราบ)

ครูอุปัชฌาย์อาจารย์คุณังวันทามิ (กราบ)

มาตาปิตุคุณัง วันทามิ (กราบ)

พระไตรสิกขาคุณัง วันทามิ (กราบ)

บทสมาทานศีล ๕

นะโม ตัสสะ ณะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทตัสสะ

(กล่าว ๓ จบ)

พุทอัง สรณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สรณัง คัจฉามิ

สังฆัง สรณัง คัจฉามิ

ทุกิยัมปิ พุทอัง สรณัง คัจฉามิ

ทุกิยัมปิ ธัมมังสรณัง คัจฉามิ

ทุกิยัมปิ สังฆัง สรณัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ พุทอัง สรณัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ ธัมมังสรณัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ สังฆัง สรณัง คัจฉามิ

บทอาวธาณาพระ

ปาณาติปาตา เวรมณี สิกขาปะทังสมาธิยามิ
 อทินนาทานาเวรมณี สิกขาปะทังสมาธิยามิ
 อพรัมจริยา เวรมณี สิกขาปะทังสมาธิยามิ
 มุสาวาทา เวรมณี สิกขาปะทังสมาธิยามิ
 สุราเมรยะ มัชชปมาทัฏฐานาเวรมณี สิกขาปะทังสมาธิยามิ

อิมานิ ปัญจสิกขา ปทานิ สมาธิยามิ (๓ ครั้ง)

สีเลนะ สุขคิง ยันติ

สีเลนะ โภคะสัมปทา

สีเลนะ นิพพุตคิง ยันติคัสมา สีลัง วิโส ณะเย

นะโม ตัสสะ ณะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ
 (กราบ ๓ ครั้ง)

พุทัง อารานานัง ะโรมิ

ธัมมัง อารานานัง ะโรมิ

สังฆัง อารานานัง ะโรมิ

คาถาหลวงปู่ทวด

น้อมระลึกถึงปู่ทวดแล้วว่าคาถาคั้งนี้

นะโม โพธิสัตโต อาคันติมายะ อิติภะคะวา (๓ ครั้ง)

คาถาหลวงปู่คู่

น้อมระลึกถึงปู่คู่แล้วว่าคาถาคั้งนี้

นะโม โปธิสัคโค พรหมปัญญา (๓ ครั้ง)

บทขอขมาพระรัตนตรัย

โยโทโส โมหะจิตเต นะพุทธานิมัง ปาปะกะโค มะยา
อะมะละเม กะคัง โทสัง สัพพะปาปัง วินัสสันตุ
โยโทโสโมหะจิตเต นะธัมมัสมิัง ปาปะกะโค มะยา
อะมะละเม กะคัง โทสัง สัพพะปาปังวินัสสันตุ
โยโทโส โมหะจิตเต นะสังขัสมิัง ปาปะกะโค มะยา
อะมะละเม กะคัง โทสัง สัพพะปาปัง วินัสสันตุ

บทสวดพระมหาจักรพรรดิ

นะโม ตัสสะ ณะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธานุสสะ
(กล่าว ๓ จบ)

(สวดตามกำลังวัน อาทิตย์ ๖ จันทร์ ๑๕ อังคาร ๘
พุธ ๑๗ พฤหัส ๑๘ ศุกร์ ๒๑ เสาร์ ๑๐)

นะโมพุททายะ พระพุททะ ไตรรัตนญาณ
มณีนพรัตน์ สีสะหัสสะ สุธรรมา
พุทโธ ธัมโม สังโฆ ยะธาพุทโมนะ
พุททะบุชา ธัมมะบุชา สังฆะบุชา
อัครีทานัง ะรังคันถัง สีวลีจะมหาเถรัง
อะหังวันทามิ ทูระโตอะหังวันทามิ ธาตุโย
อะหังวันทามิสัพพะโส
พุททะ ธัมมะ สังฆะปุเชมิ

แผ่นบุญปรับภพภูมิส่งวิญญาณ

สัพเพพุทธา สัพเพธัมมา สัพเพสังฆา
พะลัปปัตตคาปัจเจกานันฺฑู จะยังพลัง
อรหันตानันฺฑู จะ เตเชนะรักขัง พันธามิ สัพพะโส
(๕ จบ)

พุทฺธัง อธิษฺฐามิ ธัมมํ อธิษฺฐามิ สังฆัง อธิษฺฐามิ

(ให้อธิษฐานจิตแผ่นบุญไปทั่วทั้งสามโลกธาตุ
ภพภูมิทั้งหมดทั้งมวลบิคามารคา ญาติ
เจ้ากรรมนายเวร ฯลฯ และส่งวิญญาณ)

การอธิษฐานรวมกำลังจักรพรรดิ

ข้าพเจ้าขอตั้งสัจจะอธิษฐาน (ตั้งสัจจะโดยจะสวคมหาจักรพรรดิ
ทุกวันหรือ สัจจะใดก็ได้ที่เราคิดว่าทำได้ทุกวัน)

ด้วยสัจจะอธิษฐานลูกขอบารมีหลวงปู่คู่โปรดเมตตา
อาราธนาบารมีรวมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์
ปฐมบรมมหาจักรพรรดิถึงองค์ปัจจุบันบรมมหาจักรพรรดิทุกๆ
พระองค์ ขอบารมีรวมพระปัจเจกพุทธเจ้าพระโพธิสัตว์ พระ
ธรรม และพระอริยสงฆ์ทั้งหลายขอบารมีรวมหลวงปู่ทวด หลวง
ปู่คู่พรหมปัญญาขอได้โปรดเมตตาารรวมกำลังพระจักรพรรดิในทุก
รูปลักษณะของพุทฺธะ ธรรมมะ สังฆะ ถวายแก่พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว น้อมนำไปยังองค์บูรพมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์
ผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาทั่วโลก ผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติ
ศาสนา กษัตริย์ และแผ่ออกไปให้กับประเทศไทย (กำหนดภาพ
แผนที่ประเทศไทย)

(สัพเพฯ ๓ ครั้ง ก่อนสัพเพวางจิตให้สบายนึกถึงหลวงปู่คู่ และ
พระจักรพรรดิ แล้วแผ่เมตตา)

การอธิษฐานรวมบารมี ๑๐

ข้าพเจ้าและหมู่คณะ ขอตั้งสัจจะอธิษฐาน (ตั้งสัจจะโดยจะสวด
มหาจักรพรรค์ทุกวันหรือ สัจจะใดก็ได้ที่เราคิดว่าทำได้ทุกวัน)

ข้าพเจ้าและหมู่คณะขออาราธนาบารมีรวมหลวงปู่คู่ โปรค
เมตตาอาราธนาบารมีกำลัง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์
ปฐมบรมมหาจักรพรรค์ถึงองค์ปัจจุบันบรมมหาจักรพรรค์ ขอ
เมตตาหลวงปู่คู่ พรหมปัญญา รวมบุญบารมีที่ลูกได้เคยสะสม
อบรมมา เคยปฏิบัติมาตั้งแต่ อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ ไม่ว่า
จะเป็น ทาน ศีล เนกขัมมะปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน
เมตตาอุเบกขาและทักษะบารมี

ขอถวายเป็นพุทธบูชา มหาเศวັນโต

ธัมมะบูชา มหาปัญญา

สังฆะบูชามหาโกภาวะโห

ถวายแด่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ขออาราธนาบารมีหลวงปู่คู่โปรดน้อมนำบารมีทั้งหมดทั้ง
มวลนี้กลับมายังข้าพเจ้าและหมู่คณะ เพื่อจะได้นำมาเป็นกำลัง
ในการช่วยชาติ ศาสนา ราชบัลลังก์ หมู่คณะ สัตว์และมนุษย์
ทั้งมวล

(ตั้งจิตแผ่เมตตาให้กับผู้มีพระคุณเจ้ากรรมนายเวรทั้งที่บ้าน
และหมู่คณะ)

(สัพเพ ๕ ครั้ง และอธิษฐานขอในสิ่งที่ปรารถนา)

ขอสิ่งที่ลูกอธิษฐาน จงศักดิ์สิทธิ์ สำเร็จเป็นจริงโดยฉับพลัน
ทันใจทุกประการ

อิมัง สัจจะวาจามัง อธิษฐามิ พุทธัง อธิษฐามิธัมมัง
อธิษฐามิ สังฆัง อธิษฐามิ

การอธิษฐานรวมผู้เกี่ยวข้อง

ลูกขออธิษฐาน

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวลูกตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ

ผู้ที่เคยอธิษฐานจิตที่ถ้ำนะ

ผู้ที่เคยอธิษฐานช่วย ชาติ ศาสนา ราชบัลลังก์

หมู่คณะสัตว์ และมนุษย์ ผู้ที่ปรารถนาโพธิญาณ

ขออารมย์หลวงปู่คู่ พรหมปัญโญ จงจุคประกายทั่วทั้ง ๓

โลกธาตุ

ขออารมย์หลวงปู่ช่วยน้อมนำให้เขาเหล่านั้นเข้ามาาร่วมกัน

เพื่อช่วยกันอธิษฐานช่วยชาติศาสนา และราชบัลลังก์ รวม

ถึงหมู่คณะค้ำยเทอญ

(สัพเพ ๕ ครั้ง)

ตั้งจิตอธิษฐานขอสติปัญญา

และให้คิดทำสิ่งใดให้สำเร็จทุกประการ

ทั้งทางโลกและทางธรรม

ขอสิ่งที่ลูกอธิษฐาน จงศักดิ์สิทธิ์ สำเร็จเป็นจริงโดยฉับพลัน
ทันใจทุกประการ

อิมัง สัจจะวานัง อธิษฐามิ พุทธัง อธิษฐามิ อัมมัง
อธิษฐามิ สังฆัง อธิษฐามิ

หลังจากสวดมนต์เสร็จแล้ว เราควรนั่งสมาธิ ก่อนนั่งสมาธิให้ตั้ง
จิตอธิษฐานจะขอปฏิบัติ บุชาคุณพระพุทฺธ คุณพระธรรม คุณพระสงฆ์
บุชชาหลวงปู่และให้ภาวนา

พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

อัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ให้ภาวนาไปเรื่อย ๆ ทุกอริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน สมาธิจะเกิด
ขึ้นได้ เมื่อจิตมีสิ่งที่ยึดเหนี่ยวนั้นก็คือคำภาวนานั้นเอง

คำอธิษฐานตอนเช้า

เริ่มต้นด้วยการสวดจักรพรรดิทันทีที่รู้สึกตัวตื่น
จากนั้นทำใจให้ว่าง ๆ นึกถึงรูปพระจักรพรรดิน้อมเข้ามาบนศีรษะ
ของเรา

นึกถึงรูปหลวงปู่ทวดอยู่บนบ่าขวา นึกถึงรูปหลวงปู่คู้้อยู่บนบ่า
ซ้าย

นึกถึงรูปหลวงตาม้าอยู่กลางทรวงอก นึกถึงรูปพญานาคอยู่ค้ำ
ข้างทั้งซ้ายและขวา

และตั้งจิตสวดจักรพรรดิในตอนเช้า

๑, ๓, ๘ จบหรือตามกำลังวันก็ได้

หลังจากสวดจักรพรรดิเสร็จ

ให้อธิษฐานแผ่บุญก่อน

แล้วสัพเพชไป ๕ รอบ

เวลาสัพเพช ให้นึกถึงคนที่เราต้องการแผ่ไปให้ครบ

หากมีมาก จะสัพเพชมากกว่า ๕ รอบก็ได้

หรือให้นึกภาพรวมของกลุ่มที่เราต้องการจะแผ่

อย่างเรานึกถึงลูกโลก หรือภาพของภพสวรรค์ มนุษย์ และนรก
จากนั้นให้อธิษฐานรวมบุญดังนี้

ข้าพเจ้าขอตั้งสัจอธิษฐาน (ตั้งสัจจะโดยจะสวดมหาจักรพรรดิทุก
วันหรือ สัจจะใดก็ได้ที่เราคิดว่าทำได้ทุกวัน)

สิ่งที่ข้าพเจ้าอธิษฐาน ข้าพเจ้าอธิษฐานเพื่อชาติ ศาสนา
ราชบัลลังก์

หมู่คณะสัตว์ และมนุษย์ทั้งหมดที่ยังเวียนว่ายตายเกิด

สิ่งที่ข้าพเจ้าอธิษฐานนี้ข้าพเจ้าขอตั้งสัจอธิษฐานขอบารมี
กำลัง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ปฐมบรมมหาจักร
พรรดิถึงองค์ปัจจุบัน

บรมมหาจักรพรรดิทุกๆ พระองค์

ขอบารมีพระแก้วแดง

พระปัจเจกพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ พระธรรม

และพระอริยสงฆ์ทั้งหลาย

ขอบารมีรวม หลวงปู่ทวดหลวงปู่คู้เป็นที่สุด

ขอได้โปรดเมตตารวมบุญบารมี
 ที่ข้าพเจ้าเคยสะสมเคยอบรมมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันชาติ
 ไม่ว่าจะเป็นทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญาวิริยะ
 จันทิ สัจจะ อธิษฐาน เมตตาคอุเบกขา
 และทักษะบารมี
 เพื่อนำกำลังนี้มาเป็นประโยชน์ในปัจจุบัน
 ....(อธิษฐานเอาตามปรารถนา)....
 เป็นประโยชน์กับชาติพุทธศาสนาสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาบุญกุศลทั้งหมดทั้งมวล
 แห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
 พระปัจเจกพุทธเจ้าพระอรหันต์ พระโพธิสัตว์ทุกพระองค์
 พระอริยสงฆ์เจ้าทั้งหมดทั้งมวล
 หลวงปู่ทวดหลวงปู่คู่
 พระศรีสยามเทวาธิราช
 หลวงคาม้า
 ผู้สวดคาถามหาจักรพรรดิทั่วทั้งสามแดนโลกธาตุ
 นับตั้งแต่อดีตปัจจุบันจนถึงอนาคตเทอญ

ข้าพเจ้าขออธิษฐานขอหลวงปู่คู่อาราธนาบารมี
 องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
 ได้โปรดเมตตาสติภัยเหนือเศียรเกล้าของข้าพเจ้า
 หลวงปู่ทวดหลวงปู่คู่อยู่เบื้องซ้ายและขวา
 เสมือนข้าพเจ้าสวดคาถามหาจักรพรรดิอยู่ตลอดเวลา
 ขอให้กายทิพย์ของข้าพเจ้าสวดจักรพรรดิตลอดเวลา
 และขอทุกลมหายใจเข้าออกของข้าพเจ้า
 เป็นการสัพเพแผ่กุศลผลบุญไปทั่วทั้งสามแดนโลกธาตุ
 อย่างไม่มีประมาณ
 แผ่ให้กับเจ้ากรรมนายเวรและผู้เกี่ยวข้องทุกลมหายใจด้วย
 เทอญ

ข้าพเจ้าขออาราธนาบารมีหลวงปู่คู่โปรดเมตตานำ
 กระแสสัมมาอาชีวะ และกระแสโภคทรัพย์แห่งจักรพรรดิ เข้ามา
 สู่วิถีประจำวันของข้าพเจ้า
 สิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า
 ไม่ว่าจะเป็นตาหู จมูก ปาก ลิ้น กายและใจ
 ขอข้าพเจ้ารู้ได้ตามสภาพความเป็นจริง

ข้าพเจ้าขออธิษฐานต่อองค์พระศรีสยามเทวาธิราช
โปรดเมตตาขจัดปัดเป่าปัญหาและอุปสรรคในชีวิตข้าพเจ้า
ให้หมดสิ้นไป

ขออธิษฐานต่อองค์พระอุปคุต
โปรดเมตตาช่วยให้การงานการเงินของข้าพเจ้ามีความ
คล่องตัว ไม่มีอุปสรรคใดๆ

ขออธิษฐานต่อองค์พระกาล
โปรดเมตตาเลื่อนเวลาแห่งความคิยามความสำเร็จ
ทั้งในทางโลกและทางธรรม
เข้ามาสู่ชีวิตของข้าพเจ้าโดยพลัน
เพื่อนำมาเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
ต่อชาติพุทธศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์สืบไป

สัพเพฯ ๕ รอบ หรือมากกว่า
เวลาสัพเพฯ ให้นึกไปถึงธุรกิจการงานต่างๆ
รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องหากมีมากให้นึกถึงภาพรวม
จากนั้นให้อธิษฐานขอหลวงปู่ท่านตามที่ต้องการแต่ไม่ควรเกิน
บุญที่ทำหรือที่มี และอธิษฐานว่า

ข้าพเจ้าขออาราธนาพระบารมีหลวงปู่คู่
ค้ำยันกำลังแห่งพระมหาจักรพรรดิ
ขอสิ่งที่ข้าพเจ้าอธิษฐานนี้
สำเร็จเป็นจริงโดยฉับพลันทันใจทุกประการ
ค้ำยัน อิมังสัจจะ วาจานั่งอธิษฐานมี
พุทธังอธิษฐานมี ถัมมังอธิษฐานมี สังฆังอธิษฐานมี

วิธีการถวายบุญ

- ทำใจให้สบาย ตั้งจิตระลึกถึงหลวงปู่คู่ ทุกครั้งก่อนที่จะทำการใด ๆ
- อธิษฐานว่า บุญที่ข้าพเจ้าทำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ ขอโน้มถวายบุญเป็นพุทธะบูชา อัมมะบูชา สังฆะบูชา ถวายแค่หลวงปู่ทวด หลวงปู่คู่ ขอหลวงปู่ทวด หลวงปู่คู่ ได้เมตตาโมทนากุญแจข้าพเจ้าและหมู่คณะ และข้าพเจ้าและหมู่คณะ ขอโมทนากุญแจในบุญของหลวงปู่ทวด หลวงปู่คู่ที่ได้โมทนากุญแจกับข้าพเจ้าและหมู่คณะด้วยเทอญ
- เมื่อถวายบุญเสร็จ ก็ทำจิตให้สบายแล้วสัพเพ (แม่บุญ) ออกไป

วิธีการฝากกระแสจักรพรรดิตามสถานที่ศักดิ์สิทธิ์

- ทำใจให้สบาย ตั้งจิตระลึกถึงหลวงปู่คู่ก่อนทุกครั้งด้วยความศรัทธา
- กราบพระ ๓ ครั้ง โดย
  - กราบครั้งที่หนึ่ง กล่าววา พุทธัง ชีวิตัง เมปูเชมิ
  - กราบครั้งที่สอง กล่าววา อัมมัง ชีวิตัง เมปูเชมิ
  - กราบครั้งที่สาม กล่าววา สังฆัง ชีวิตัง เมปูเชมิ
- ตั้งจิตอธิษฐานว่า ข้าพเจ้าและหมู่คณะ ขอโมทนากุญแจดวงจิตทุกดวงจิตที่ร่วมสร้างรูปลักษณ์พุทธะ อัมมะ สังฆะ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เหมือนข้าพเจ้าได้กระทำเองทั้งหมด และบุญทั้งหมดที่ข้าพเจ้าและหมู่คณะกระทำขอให้หลวงปู่คู่รวมบุญทั้งหมดแล้วแผ่ให้กับเทพพรหม ดวงจิตทุกดวงจิตที่ได้ร่วมสร้างรูปลักษณ์ พุทธะ อัมมะ สังฆะ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ณ สถานที่นี้ด้วยเทอญ
  - ขอให้เทพพรหมรวมทั้งดวงจิตทุกดวงจิต ทั้ง ๓ แคนโลกธาตุ มาโมทนาในบุญของข้าพเจ้าและหมู่คณะได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องขออนุญาต ตลอดไปและตลอดกาล ด้วยเทอญ
  - กล่าวอัญเชิญเทพพรหม มาร่วมสวดจักรพรรดิ เพื่อฝากกระแสจักรพรรดิ แล้วสัพเพอัญเชิญเทพพรหมไปร่วมสวดจักรพรรดิ ณ ถ้าเมืองนะ

วิธีการฝากดวงจิตไว้กับหลวงปู่

- ทำให้สบาย ตั้งจิตระลึกถึงหลวงปู่ ก่อนทุกครั้ง ด้วยความศรัทธา

- กราบพระ ๓ ครั้ง โดยกล่าว

พุทธัง ชีวิตัง เมปูเชมิ (กราบ)

ธัมมัง ชีวิตัง เมปูเชมิ (กราบ)

สังฆัง ชีวิตัง เมปูเชมิ (กราบ)

- ตั้งจิตอธิษฐานว่า ข้าพเจ้า.....นามสกุล..... ขออาราธนาหลวงปู่ พรหมปัญโญ มาเป็นพ่อแม่ครูอาจารย์ ของข้าพเจ้าและหมู่คณะ ขอเมตตาหลวงปู่ดูแลรักษา ดวงจิตของข้าพเจ้าและหมู่คณะ ทั้งทางโลกและทางธรรม โปรดเมตตาสอนวิปัสสนากรรมฐานและสมถกรรมฐาน และดูแลดวงจิตของข้าพเจ้าและหมู่คณะให้อยู่ในศีลธรรม ตราบเท่าเข้าสู่พระนิพพาน หากแม้ไม่ทันในชาตินี้ก็ขอให้ทันพระนิพพาน ในยุคพระศรีอริยเมตตรัยด้วยเทอญ

วิธีการอธิษฐานก่อนออกจากบ้าน

ก่อนออกจากบ้าน ให้สวดจักรพรรดิถวายหลวงปู่ แล้วกล่าวขอความเมตตาให้หลวงปู่ดูแลรักษาปกป้องบ้านเรือน ทรัพย์สิน คนในบ้านอย่าให้มีภัยอันตรายจากคน สัตว์ ไฟฟ้า ภัยที่มองเห็นและภัยที่มองไม่เห็นด้วยเทอญ

วิธีการอธิษฐานทำบุญใส่บาตร

ข้าพเจ้าและหมู่คณะ ขอตั้งจิตอธิษฐาน ขอเมตตาหลวงปู่ น้อมนำบุญนี้ถวายแด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ พระโพธิสัตว์ พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยผลบุญนี้ ขอให้ข้าพเจ้าและหมู่คณะมีกำลังทั้งทางโลกและทางธรรม ด้วยเทอญ

วิธีการแผ่บุญให้กับสถานที่ บุคคล ที่จะไปติดต่อการงาน ค้าขาย

ก่อนจะไปติดต่อค้าขายหรือติดต่อกับบุคคลใด ๆ ทำจิตใจให้สบาย
นึกถึงหลวงปู่คู่ด้วยความศรัทธา แล้วนึกไปยังสถานที่ บุคคลนั้นๆ สวด
บทจักรพรรดิ ๓ จบ และให้นึกถึงรูปหลวงปู่ แล้วสัพเพไปยังสถานที่
บุคคล เทพพรหม พระภูมิ เจ้าที่ รอบ ๆ บริเวณนั้น

วิธีการวางแก้วเพื่อปรับปรับภพภูมิ

ในการวางลูกแก้ว จะต้องอธิษฐานก่อนเพื่อให้เกิดประโยชน์
เพราะหลวงตาทำนอธิษฐานลูกแก้วจักรพรรดิ แล้วแต่การอธิษฐานของ
ผู้ใช้

- ทำใจให้สบาย ตั้งจิตระลึกถึงหลวงปู่ คู่ด้วยความศรัทธา
- ตั้งจิตอธิษฐาน ขออธิษฐานปรับภพ ปรับภูมิ แผ่บุญขอให้ลูก
แก้วจักรพรรดินี้แผ่บุญโดยอัตโนมัติ ขอให้เทพพรหมเทวดา วิญญาณ
สัมภเวสี ได้รู้ได้เห็นแสงในบุญแห่งพุทธพรหมปัญญา ให้โมทนาบุญนี้
ได้ตลอดเวลา
- ขอให้เทพพรหม เทวดาและเหล่าวิญญาณทั้งหลายมาร่วมสวด
มนต์ ณ ถ้าเมืองนะ ขอแสงแห่งบุญพุทธพรหมปัญญา น้อมนำเทพพรหม
เทวดาและเหล่าวิญญาณมายังถ้าเมืองนะด้วย

วิธีการครอบวิมาน

การครอบวิมานใช้กับ สิ่งที่มีชีวิตไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ เมื่อเราสวดจักรพรรดิ เราจะมีวิมานครอบร่างกายเราอยู่ ครอบใดที่ยังทำความดีและสวดจักรพรรดิอยู่ เมื่อเราสิ้นชีวิตจิตจะออกจากร่าง บารมีของท่าน จะเกิดนิมิตลำแสงสว่างนำทางไปสู่คติภูมิ ตามกำลังบุญที่สั่งสมมา

การครอบวิมานให้กับผู้อื่น โดยอธิษฐานขอบารมีหลวงปู่ครอบวิมาน คนเหล่านั้น สัตว์เหล่านั้นได้ เช่น เห็นรถบรรทุกขนสัตว์ไปโรงฆ่า สัตว์หรือเห็นสัตว์คามท้องถนน ก็นึกถึงหลวงปู่และอธิษฐานว่า หลวงปู่ไปโปรดเมตตาครอบวิมานให้แก่ คนนั้น สัตว์เหล่านั้น ด้วยเทอญ

บางคนก็สงสัยว่า ไม่เห็นวิมานแล้วจะรู้ได้อย่างไร สิ่งที่ได้คือ ผลบุญความเมตตาที่เกิดขึ้น คนที่เชื่อและศรัทธา ทำก็จะได้บุญเต็ม ๆ วิธีการทำบุญโดยอาศัยบารมีหลวงปู่มาทำ

วิธีการปรับภพภูมิ แผ่ส่วนบุญ

วิธีการปรับภพภูมิแผ่บุญ ใช้กับสิ่งที่ไม่มีชีวิต (ไม่มีตัวตน) โดย กำนางหรือระลึกถึงหลวงปู่ด้วยความศรัทธาแล้วอธิษฐาน

• ข้าพเจ้าขออาราธนาบารมีรวมหลวงปู่เป็นที่สุด ขอเมตตา อัญเชิญบารมีรวมพระพุทธรูปเจ้าทุก ๆ พระองค์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีบารมีรวมหลวงปู่พรหมปัญโญเป็นที่สุด ได้โปรดส่งวิญญาณ ปรับภพภูมิดวงจิตดวงวิญญาณของ (ชื่อหรือสถานที่ที่ดวงวิญญาณอยู่) ให้ไปสู่ภพภูมิที่ดีตามบุญกรรมที่สั่งสมมาด้วยเทอญ

- กล่าวสัพเพ ก่อนสัพเพให้นึกถึงหลวงปู่ก่อนแล้วสัพเพ
- หากเร่งด่วน ก็กำพระแล้วนึกถึงหลวงปู่ พรหมปัญโญ แล้วอธิษฐานว่า หลวงปู่โปรดเมตตาปรับภพภูมิส่งวิญญาณ (คนหรือสัตว์) เหล่านั้นด้วยเทอญ

อนึ่งเวลาเราจะรับประทานอาหารที่มีเนื้อสัตว์ ควรส่งวิญญาณสัตว์ที่รับประทานนั้น ๆ ด้วย เพราะสัตว์ที่ถูกฆ่าเพื่อทำเป็นอาหาร จะมีแรงอาฆาตพยาบาท ยกตัวอย่างง่าย ๆ เวลาเราถูกทำร้ายใส่ร้าย เราทำอะไรไม่ได้ ก็จะสาปแช่ง สัตว์ก็เช่นกัน ก่อนถูกฆ่าถูกทำร้าย มันก็จะสาปแช่งด้วยความอาฆาตด้วยเช่นกัน วิธีง่ายที่สุดก็นึกถึงหลวงปู่ไปยังเนื้อสัตว์ที่จะรับประทานแล้วขอให้หลวงปู่ส่งวิญญาณสัตว์นั้น ๆ ไปภพภูมิที่ดีด้วยอย่ามีเวรแค้นและกันและกันเลย

วิธีการทำน้ำมนต์

เมื่อได้พระที่แจกจากวัดถ้า ให้นำไปใส่ไว้ในถังน้ำคี่มโดยอธิษฐาน ช่วงเวลา ๒๐.๓๐ น. (ตามเวลาในไทย และเป็นเวลาสวดมนต์พร้อมกัน กับหลวงตาม้าและที่วัดถ้า) จะดีที่สุด แล้วน้อมระลึกถึงหลวงปู่คู่ค้ำย ความศรัทธา แล้วอธิษฐานว่า ข้าพเจ้าขออาราธนาบารมีรวมหลวงปู่คู่ค้ำย ที่สุด ขอเมตตาอัญเชิญบารมีรวมพระพุทธรูปเจ้าทุก ๆ พระองค์ พระปัจเจก พุทธเจ้า พระธรรมและพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ขอหลวงปู่ คู่รวมบารมีทั้งหมดทั้งมวลแผ่มาช่วยน้ำบริสุทธ์นี้ ขอให้เกิดพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ ก่อให้เกิดพลังงานบุญ ป้องกันภัยที่มองเห็น และมองไม่เห็น ขจัดพิษป้องกันภัยทั้งที่สี่ทิศ เมื่อคี่มหรือพรมที่อยู่อาศัย ขอให้เกิดปรากฏการแก้ว ๗ ชั้น เป็นรัศมีบุญปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง ด้วยเทอญ แล้วกล่าวสัพเพ ก่อนสัพเพ ก็นึกถึงหลวงปู่คู่พรหมปัญโญ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

วิธีการอธิษฐานในการหล่อพระ

ก่อนจะหล่อพระ ให้อธิษฐานแผ่ดวงใจที่จะหล่อ ด้วยจิตใจที่สบาย ครอบิษฐานตั้งแต่อยู่ที่บ้าน เพราะจิตใจจะถูกกระทบน้อยที่สุด ทำให้ สบายนึกถึงหลวงปู่คู่ พรหมปัญโญ แล้วอธิษฐาน

- ข้าพเจ้าและหมู่คณะ ขออาราธนาบารมีรวมหลวงปู่คู่ค้ำยเป็นที่สุด ขอเมตตาอัญเชิญบารมีรวมพระพุทธรูปเจ้าทุก ๆ พระองค์ พระปัจเจก พุทธเจ้า พระธรรมและพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน มายังแผ่ ดวงที่ข้าพเจ้าจะร่วมหล่อพระ (เอ่ยรูปนามที่จะร่วมหล่อ) แล้วเขียนคำ ว่า พระจักรพรรดิ หลวงปู่ทวด หลวงปู่คู่ก่อน ลงในแผ่นทอง พร้อมสวด จักรพรรดิ (ไม่จำเป็นต้องเขียนชื่อผู้ร่วมหล่อพระ) ๓,๕,๘ จบ แล้วแต่ โอกาส

- อธิษฐาน (แล้วแต่บุคคล) ว่าด้วยบุญในการหล่อพระครั้งนี้ ขอเป็นปัจจัยให้มีความคล่องตัวทั้งทางโลกและทางธรรม ด้วยบุญนี้ขอ ให้ติดดวงจิตของข้าพเจ้าไปทุกภพทุกชาติ ให้ระลึกได้ทุกครั้งไม่ว่าจะ อยู่ภพใด ชาติใดก็ตาม ให้มีกำลังที่จะสร้างบุญบารมีต่อไป ให้ได้บุญนี้ ทุกครั้งที่ดวงจิตทุกดวงจิตทั้ง ๓ แคนโลกธาตุกราบไหว้บูชา จนกว่าองค์ พระนี้จะสลายกลายเป็นน้ำ และขอให้เจ้ากรรมนายเวร มาอโหสิกรรม และโมทนาบุญแก่ข้าพเจ้า

- กล่าวสัพเพ ๓ จบ ก่อนสัพเพให้นึกถึงหลวงปู่คู่ พรหมปัญโญ ทุกครั้ง

บรรณานุกรม

- วิกิพีเดีย
- อริยสัจจากพระโอษฐ์, ท่านพุทธทาส, สำนักพิมพ์สุภาพใจ
- อยากรู้ชีวิต ต้องพิชิตอินเดีย, พระมหา คร.บุญมี อธิปญฺโญ
- หนังสือสวคมนตรี ใครจะใหญ่เกินกรรม
- WWW.WATTHUMMUANGNA.COM

ท้ายเล่ม

หนังสือเล่มนี้ หวังว่าจะมีประโยชน์ต่อญาติธรรมไม่มากนักน้อย
 สิ่งใดที่ดีมีคุณ ขอยกความดีทุกประการถวายแด่หลวงปู่คุณ พรหมปัญโญ
 และหลวงตาม้า วิริยะเทโร ตั้งใจว่า จะทำออกมา ๓ เล่ม หากหนังสือ
 เล่มนี้ขาดคกบกพร่องผิดพลาด ผมขอรับผิดชอบเพียงผู้เดียว พ่อแม่ครูบา
 อาจารย์ไม่เกี่ยว และจะขอปรับปรุงแก้ไขในคราวต่อไป

หากท่านใด มีความประสงค์ที่จะเดินทางขึ้นวัดพุทธพรหมปัญโญ
 (วัดถ้ำเมืองนะ) ผมจัดรถตู้ไว้เดินทางเดือนละครั้ง ประมาณปลาย ๆ
 เดือนของทุกเดือน สอบถามได้ที่เบอร์โทร ๐๘๕-๒๒๖๖๕๘๒

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ญาติธรรมซุง เปิ้ล แหม่ม ที่ช่วยผมทำหนังสือ
 เล่มนี้ ด้วยจิตคารวะ

ขอโมทนาบุญแก่ทุกดวงจิตที่เป็นบุญด้วย
 อภิชาติ มีจิตร

